

**Załącznik nr 6 do SIWZ – znak sprawy: OR-IV.272.2.30.2014/
Załącznik do umowy nr OR-IV.273.2. 2014 z dnia 2014 r.
w sprawie zamówienia publicznego**

**Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia (SOPZ)
na przeprowadzenie badania i opracowanie ekspertyzy:
„Przegląd regionalny. Województwo podkarpackie 2013”.**

- 1. Cele badawcze**
- 2. Zakres badania**
- 3. Kryteria ewaluacyjne**
- 4. Operacjonalizacja pojęć**
- 5. Struktura raportu**
- 6. Metodologia i sposób realizacji badania**
- 7. Sposób prezentacji wyników badań**
- 8. Harmonogram realizacji badania**

1. Cele badawcze

Celem głównym badania jest **analiza i przedstawienie zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej** województwa podkarpackiego w 2013 roku na tle lat poprzednich w retrospekcji 4-letniej, co oznacza następujący czasookres opracowania:

- rok 2013 na tle lat 2010-2012;
- w innych przypadkach, ostatni rok (n), za który są dostępne dane statystyczne na tle okresu kończącego się w roku n-3.

Przegląd powinien koncentrować się głównie na specyficznych cechach (uwarunkowaniach, problemach, osiągnięciach) województwa podkarpackiego.

Szczegółowe cele badawcze:

- czynniki wzrostu gospodarczego, w tym zmiany produktywności pracy (mierzonej WDB na 1 pracującego), zmiany w strukturze gospodarki, dynamika nakładów brutto na środki trwałe-według rodzajów działalności PKD 2007 (w przekroju rodzajów działalności dostępnym w rachunkach regionalnych);
- główne czynniki atrakcyjności regionu (gospodarcze, społeczne, przyrodnicze, kulturowe), w tym atrakcyjność inwestycyjna (dostępność transportowa, zasoby i koszty pracy, rynek zbytu, infrastruktura gospodarcza, infrastruktura społeczna, bezpieczeństwo powszechne, aktywność wobec inwestorów);
- zmiany demograficzne, w tym w strukturze ludności wg ekonomicznych grup wieku oraz zmiany na rynku pracy (aktywność zawodowa, zmiany w liczbie i strukturze pracujących wg PKD 2007, stopa bezrobocia, tempo przyrostu ludności miasto/wieś, migracje zewnętrzne/wewnętrzne);
- potencjały sektora przedsiębiorstw, w tym przemysłu (innowacyjność przedsiębiorstw, eksport, wyniki ekonomiczne, nakłady, wiodące branże, specjalizacje regionalne, współpraca w klastrach, kapitał ludzki);
- ukazanie stanu i zmian zachodzących w sektorze rolnictwa (produkcja, zatrudnienie, grupy producentów rolnych, dopłaty bezpośrednie – ich znaczenie, wysokość i struktura przestrzenna w województwie, zmiany wielkości gospodarstw rolnych, rolnictwo ekologiczne, produkty tradycyjne/regionalne);
- zmiany w sytuacji dochodowej ludności (informacje o dochodach do dyspozycji brutto gospodarstw domowych z rachunków regionalnych), zasięg ubóstwa i wykluczenia

społecznego, nierówności społeczne, warunki życia mieszkańców województwa, sytuacja dochodowa rodzin w zależności od m. in. liczby dzieci, źródeł dochodów;

- ukazanie zmian na rynku pracy (bezrobocie, zapotrzebowanie na pracowników, zatrudnienie, wynagrodzenie, aktywność ekonomiczna, warunki pracy, dojazd do pracy);
- ukazanie zmian struktury i poziomu oświaty w województwie podkarpackim (struktura i rozmieszczenie ośrodków przedszkolnych, szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, wyniki egzaminów);
- zmiany zachodzące w sektorze stanu nauki i szkolnictwa wyższego (potencjał badawczy, nakłady na badania, realizowane projekty);
- zmiany w sektorze turystyki (ruch turystyczny, baza hotelarska, produkty turystyczne, dostępność komunikacyjna do obiektów turystycznych, pozycja Bieszczad w odniesieniu do innych regionów);
- zmiany w zakresie wyposażenia regionu w infrastrukturę społeczną i techniczną, wpływające istotnie na poprawę jakości życia mieszkańców m. in. (transport, infrastruktura energetyczna, sanitarna, społeczeństwo informacyjne);
- stan i zmiany środowiska przyrodniczego w województwie podkarpackim (obszary chronione, gospodarka wodno-ściekowa, zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, gospodarka odpadami);
- finanse samorządu terytorialnego w kontekście zdolności do finansowania przedsięwzięć rozwojowych w tym ich zdolność do absorpcji środków unijnych, zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego, szczególnie w kontekście wprowadzonych progów deficytu i związanych z nimi ograniczeniami w możliwościach absorpcyjnych samorządów (województwa, powiaty, gminy);
- zobrazowanie wykorzystanie funduszy europejskich dostępnych w ramach RPO WP 2007-2013 (ogółem, per capita, według obszarów interwencji) oraz ich oddziaływanie na ważne obszary życia społeczno-gospodarczego regionu;
- główne osiągnięcia, atuty i problemy rozwoju społeczno-gospodarczego regionu;

2. Zakres badania

Zakres podmiotowy

- Województwo podkarpackie;

Zakres przedmiotowy

Dotyczy przedmiotów wymienionych w strukturze raportu

Zakres terytorialny

Badanie obejmuje obszar województwa podkarpackiego (na poziomie NTS 3, NTS 4). Porównania sytuacji społeczno-gospodarczej z innymi regionami wykonane będą w skali województw i Polski.

Zakres czasowy

Badanie będzie obejmowało lata 2010-2013 dla danych statystyki publicznej.

Wykonawca powinien postawić dodatkowe cele badawcze w oparciu o swoją wiedzę i doświadczenie, użyteczne z punktu widzenia zrealizowania celów badania.

3. Kryteria ewaluacyjne

Badanie powinno zostać poprowadzone w oparciu o następujące kryteria:

- **Trafność/adekwatność;**

- **Skuteczność;**
- **Porównywalność** wyników uzyskanych;
- **Przydatność;**
- **Przejrzystość i spójność** rozumianą jako zgodność z powszechnie przyjętymi standardami informacyjnymi;
- **Aktualność** – odniesienie do obecnego stanu rzeczywistości.

4. Operacjonalizacja pojęć

Wykonawca uwzględni w raporcie następujące dane i wskaźniki dla województwa podkarpackiego:

Podstawowe dane demograficzne:

- Ludność – podział kobiety/mężczyźni, miasto/wieś (dynamika, struktura ludności, przyrost naturalny, współczynnik dzietności, struktura wieku ludności),
- powierzchnia,
- gęstość zatrudnienia,
- wskaźnik urbanizacji,
- saldo migracji ludności na 10 tys. ludności,
- średnioroczne tempo wzrostu ludności.

Podstawowe dane makroekonomiczne:

- PKB,
- PKB per capita w zł,
- PKB per capita w PPS UE – 28 = 100,
- WDB na 1 pracującego w zł,
- WDB na 1 pracującego w PPS UE – 28 = 100,
- nakłady brutto na środki trwałe,
- stopa inwestycji, w tym publicznych.

Struktura gospodarki:

- struktura WDB według rodzajów działalności,
- struktura pracujących według rodzajów działalności.

Konkurencyjność gospodarki:

- podmioty gospodarki narodowej w rejestrze Regon na 10 tys. ludności,
- nakłady na B + R w relacji do PKD, w tym nakłady przedsiębiorstw,
- udział sprzedaży wyrobów nowych lub istotnie ulepszonych w sprzedaży ogółem w przemyśle,
- udział sprzedaży na eksport w sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych.

Rynek pracy:

- pracujący w gospodarce narodowej,
- pracujący na 1000 ludności,
- wskaźnik zatrudnienia 15 – 64,
- stopa bezrobocia ogółem i w wieku produkcyjnym,
- wskaźnik rozwoju społecznego (HDI),
- liczba podmiotów zrzeszonych w wykształconych strukturach klastrowych w województwie podkarpackim.

Jakość życia:

- zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych,
- udział ludności z wykształceniem wyższym,
- dochody do dyspozycji brutto na mieszkańca w sektorze gospodarstw domowych,
- średnie dochody oraz wydatki gmin na 1 mieszkańca,
- wskaźnik ubóstwa,

- odsetek mieszkańców w województwie podkarpackim żyjących poniżej minimum ubóstwa,
- udział korzystających z pomocy społecznej w ludności województwa, Polski i innych regionów,
- przeciętne dalsze trwanie życia,
- najczęstsze przyczyny zgonów;
- najczęstsze przyczyny hospitalizacji w szpitalach,

Infrastruktura transportowa:

- autostrady i drogi ekspresowe – długość i gęstość,
- linie kolejowe – długość i gęstość,
- ofiary śmiertelne wypadków drogowych na 10 tys. ludności.

Infrastruktura komunalna:

- sieć wodociągowa – długość i odsetek korzystających ,
- sieć kanalizacyjna – długość i odsetek korzystających.

Infrastruktura społeczna, turystyki i kultury:

- odsetek dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 3 – 5 lat w tej grupie wiekowej,
- wyniki sprawdzianu 6-klasisty w gminach w 2013 roku,
- średnie wyniki uczniów z egzaminów gimnazjalnych gminach w 2013 roku,
- średnie wyniki egzaminów maturalnych w powiatach w 2013 roku – zdający maturę pierwszy raz w terminie głównym, jako przedmiot obowiązkowy, na poziomie podstawowym,
- studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności,
- łóżka w szpitalach na 10 tys. ludności,
- miejsca noclegowe w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania na 10 tys. ludności,
- widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności,
- liczba NGO na 10 tys. mieszkańców w województwie podkarpackim,
- liczba ośrodków kultury, klubów oraz świetlic w gminach województwa podkarpackiego.

Środowisko przyrodnicze

- formy ochrony przyrody (liczba, powierzchnia, % powierzchni województwa),
- ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzchniowych,
- wielkość emisji zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza,
- masa wytworzonych odpadów przemysłowych.

Wykorzystanie funduszy europejskich:

- dofinansowanie z UE z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w latach 2007 – 2013 ogółem, wg obszarów interwencji, per capita.

Wykonawca powinien dokonać oceny wskaźników i w oparciu o swoją wiedzę i doświadczenie dokonać jego ewentualnego rozszerzenia o dodatkowe wskaźniki, użyteczne z punktu widzenia zrealizowania celów badania. Wykonawca powinien zaprezentować dane w kartodiagramach wybranych zagadnień na poziomie jednostek terytorialnych NTS 3, NTS 4 w oprogramowaniu typu GIS dla zobrazowania trendów w kształtowaniu się zjawisk w układzie terytorialnym. Na przykład:

- PKB w przeliczeniu na 2 mieszkańca w relacji do średniej wojewódzkiej (tło) oraz zmiany w latach 2008-2011 r. (słupki);
- Wydajność pracy (WDB na pracującego) w relacji do średniej wojewódzkiej (tło) oraz zmiany w latach 2008-2011 r. (słupki);
- Udział pracujących w sekcji rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo w pracujących ogółem (tło) oraz zmiany w latach 2008-2011 r. (słupki)

5. Struktura raportu

Wykonawca zastosuje następującą strukturę raportu:

1. Streszczenie
2. Wprowadzenie
3. Ocena ogólnej sytuacji społeczno-gospodarczej województwa
4. Potencjał gospodarczy
5. Rynek pracy
6. Rolnictwo
7. Przemysł
8. Budżety jednostek samorządu terytorialnego
9. Infrastruktura techniczna
10. Ludność
11. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna
12. Oświata i nauka
13. Kultura, sport, turystyka
14. Środowisko przyrodnicze
15. Podsumowanie

Wykonawca powinien dokonać oceny struktury raportu i w oparciu o swoją wiedzę i doświadczenie dokonać jego rozszerzenia/modyfikacji o dodatkowe elementy, użyteczne z punktu widzenia zrealizowania celów badania.

6. Metodologia i sposób realizacji badania

Minimum metodologiczne:

W ramach **analizy sytuacji społeczno-gospodarczej** w województwie podkarpackim wymaga się zastosowania następujących metod i technik badawczych:

- Metoda kartograficzna;
- Analiza desk research;
- Analiza statystyczna;
- Analiza SWOT.

Proces badawczy i stosowane narzędzia muszą być dobrane przez Wykonawcę w sposób gwarantujący możliwie wysoką skuteczność i użyteczność zarówno na poziomie zbierania danych jak również analiz i wnioskowania.

Metoda kartograficzna

Wykonawca będzie przykładał szczególną wagę do ilustracji kartograficznej, wychodząc z założenia, że mapa stanowi bardzo dobre źródło opisu sytuacji w ujęciu diagnostycznym. Podstawowymi ilościowymi i jakościowymi metodami kartograficznymi wykorzystywanymi w opracowaniu będą kartogramy i kartodiagramy oraz metoda sygnaturowa i tła jakościowego. Uzasadnieniem wykorzystania metody jest możliwość przedstawienia za jej pomocą regionalnego zróżnicowania.

Metoda kartograficzna będzie stosowana na dwóch poziomach. Z jednej strony posłuży jako metoda wizualizacji zjawisk w przestrzeni, a z drugiej będzie stosowana jako kartograficzna metoda badań stosowana do analiz przestrzennych.

Desk research (DR)

Analiza danych ze źródeł zastanych literatura, gotowe opracowania, przegląd dotychczas zrealizowanych badań. Przedmiotem analizy desk research będą głównie dane i wskaźniki Głównego Urzędu Statystycznego i innych źródeł danych statystycznych.

Analiza statystyczna:

Uzasadnieniem wyboru statystycznej metody analizy danych, zwłaszcza w wymiarze ilościowym (masowym), jest fakt jej uniwersalności w badaniach diagnostycznych. Będzie ona jedną z najpowszechniej wykorzystywanych w trakcie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego.

Analiza SWOT

Analiza SWOT będzie przydatną metodą do oceny uwarunkowań (szans i zagrożeń oraz barier i potencjałów) rozwoju przedsiębiorczości. Analiza SWOT stanowi podstawową technikę analityczną umożliwiającą udzielenie odpowiedzi na dwa pytania badawcze: *Jaka jest obecnie sytuacja społeczno-gospodarcza w województwie podkarpackim (słabe i mocne strony)?* Oraz *jakie są szanse i zagrożenia dla województwa podkarpackiego z uwagi na sytuację społeczno-gospodarczą?*

Wykonawca powinien zweryfikować dostępność danych statystyki publicznej oraz możliwości pozyskania danych z instytucji publicznych oraz baz danych które mogą posłużyć w realizacji celów niniejszego badania. Zamawiający dopuszcza zastosowanie dodatkowych, wykraczających poza powyższy katalog, metod, technik lub narzędzi badawczych.

Ponadto zamawiający oczekuje od wykonawcy pełnej współpracy w zakresie:

- uzgadniania wszelkich kwestii związanych z metodologią, w tym konsultowania projektów narzędzi badawczych;
- uzgadnianie kwestii dotyczących konstrukcji oraz zawartości merytorycznej raportów wytworzonych w ramach niniejszego badania;
- utrzymywania stałego kontaktu (wyznaczenie osoby/osób do kontaktu roboczego, spotkań roboczych, telefonicznych, poprzez e-mail, pisemnego);
- informowania Zamawiającego o ewentualnych zmianach składu osobowego zespołu badawczego;
- przekazywania Zamawiającemu informacji częściowych nt. postępów wykorzystania metod badawczych, w tym analizy ich wyników;
- przekazywania na każde życzenie Zamawiającego dodatkowej, pełnej informacji o stanie realizacji badania;
- konsultowania z Zamawiającym wszelkich innych istotnych kwestii związanych z realizacją badania.

Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia w ofercie szczegółowego opisu prac badawczych wraz z proponowaną metodologią. Metodologia powinna być dostosowana do specyfiki przedmiotu badania, a przez to zagwarantować osiągnięcie celu badania.

7. Sposób prezentacji wyników badań

Efektem końcowym prac będzie przygotowanie właściwego raportu sporządzonego w języku polskim. Wykonawca dostarczy raporty w wersji elektronicznej (na płycie CD, wersja w formacie WORD oraz PDF) oraz papierowej.

Dane powinny być prezentowane w atrakcyjnej formie: mapy (województwo na tle Polski i innych województw np. Polski Wschodniej, podregiony **NTS 3 i NTS 4**), wykresy: czasowe i porównawcze do Polski i innych województw np. Polski Wschodniej.

Wstępny raport końcowy

Raport z badania powinien być opracowany w języku polskim i posiadać następującą strukturę:

- Spis treści;
- Streszczenie raportu (krótki opracowany w sposób syntetyczny materiał składający się z około 10 stron);
- Wprowadzenie (identyfikację obszaru badawczego i przedstawienie celów badawczych);
- Opis zastosowanej metodologii oraz źródła informacji wykorzystywanych w badaniu;
- Raport;
- Załączniki tabelaryczne i mapowe.

Raport końcowy

Raport końcowy powinien zrealizować cel główny i cele szczegółowe badania. Raport musi być napisany w czytelnej i zrozumiałej formie. Raport końcowy powinien także podawać dokładne źródła informacji, w celu ich weryfikacji.

Wykonawca przekaze Zamawiającemu również dane statystyczne zebrane/pozyskane podczas realizacji badania w formie tabelarycznej xls, wykresy w edytowalnej wersji wraz z danymi źródłowymi xls.(możliwość wykorzystania i modyfikacji w przyszłości przez zamawiającego), mapy, rysunki w formacie jpg.

8. Harmonogram realizacji badania

Wykonawca zobowiązuje się zrealizować badanie w terminie nie dłuższym niż **11 lipca 2014 roku**. Wykonawca zobowiązany jest do rzetelnej i terminowej realizacji badania.

W terminie **do 25 czerwca 2014 roku** Wykonawca:

- Dostarczy w formie elektronicznej **wstępny raport końcowy** w formacie zapisu pliku doc. lub docx;
- Dostarczy w formie elektronicznej prezentację multimedialną wstępnego raportu końcowego w formacie ppt. lub pptx;

Zamawiający w terminie kolejnych **7 dni** ma prawo wnieść uwagi do raportu wstępnego, które Wykonawca jest zobowiązany uwzględnić w raporcie końcowym.

W terminie **do 11 lipca 2014 roku** Wykonawca:

- Dostarczy w formie elektronicznej **ostateczny raport końcowy** w formacie zapisu pliku doc. lub docx.;
- Dostarczy w formacie papierowej **ostateczny raport** końcowy w 4 egzemplarzach oraz nośniku CD-R/DVD-R